

МОДЕЛЬ УЧАСТІ МОЛОДІ

Міністерство
молоді та спорту
України

УЧАСТЬ МОЛОДІ

- це базове право людини, яке допомагає реалізувати інші права

- це розвиток молодих лідерів із важливими життєвими навичками

- це більш якісна державна/місцева політика

- це більша довіра молоді до влади

МОДЕЛЬ УЧАСТІ МОЛОДІ – це описом теоретичних та практичних інструментів для участі молодих людей в процесах ухвалення рішень на національному, регіональному, місцевому рівнях.

МЕТА:

підвищення благополуччя молоді на кожному рівні

ЦІЛІ:

- вплив на ухвалення та підвищення якості рішень, які стосуються життя та розвитку молоді
- підвищення громадської активності молоді
- зміна ролі молоді зі спостерігачів на виробників політики
- рахування думки молоді з різних соціальних груп

ЗАВДАННЯ

МІСЦЕВИЙ РІВЕНЬ

- надати можливості молоді ініціювати рішення у своїй громаді
- підвищити роль молоді в громаді
- створити сприятливі умови для життя молоді в громаді, у тому числі з метою зменшення проблеми міграції
- створити умови відкритої двосторонньої комунікації та співпраці між органами влади, органами місцевого самоврядування та молоддю
- сприяти залученню молоді до здійснення моніторингу та адаптації молодіжної політики відповідно до реальних потреб молоді
- створити можливості соціального ліфту і розвитку для молоді людини

РЕГІОНАЛЬНИЙ РІВЕНЬ

- підвищити рівень впливу молоді, яка мешкає як у маленьких, так і у великих населених пунктах регіону, на формування та реалізацію державної політики в різних суспільних сферах на регіональному рівні (міжсекторальний підхід)
- привернути увагу до питань, що стосуються молоді
- посилити участь молоді на місцевому рівні через координацію на рівні регіону
- створити умови відкритої двосторонньої комунікації між органами влади, органами місцевого самоврядування та молоддю
- сприяти залученню молоді до здійснення моніторингу та адаптації молодіжної політики відповідно до реальних потреб молоді
- створити можливості соціального ліфту і розвитку для молоді людини

НАЦІОНАЛЬНИЙ РІВЕНЬ

- підвищити рівень участі молоді з усієї країни в управлінських процесах та ухваленні рішень
- донести думки та бачення молоді щодо соціально-економічних питань національного, регіонального та місцевого рівнів до органів законодавчої та виконавчої
- підвищити участь молоді з усієї країни в управлінських процесах та ухваленні рішень
- захистити права молодих людей
- розвинути ефективну вертикальну комунікацію між різними рівнями та горизонтальну комунікацію на національному рівні щодо питань, які стосуються молоді (міжсекторальний підхід)
- створити можливості соціального ліфту і розвитку для молоді людини
- створити умови відкритої двосторонньої комунікації між органами влади, органами місцевого самоврядування та молоддю

ПРИНЦИПИ:

У демократичному українському суспільстві цінності участі молоді включають доступ молодих людей до прав людини і громадянина, принципи рівності, демократії, активної громадянської участі, розвитку можливостей та талантів, безпеки, здоров'я та благополуччя. Окрім цього, участь молоді базується на таких принципах як:

- 1. Інклюзивність.** Існують можливості участі молодих людей, які є представниками різних соціальних категорій, у тому числі найменш привілейованих, молоді, яка перебуває у складних життєвих обставинах та з особливими потребами. Окрім цього, здійснюються заходи, щоб активно долучати молодих людей із цих груп до процесів участі.
- 2. Рівність діалогу.** Молоді люди спілкуються з представниками влади в рівних умовах і мають рівні можливості висловити думку стосовно тих чи інших питань (наприклад, принцип "50:50", урахування представництва молодих людей у робочих групах, ко-менеджмент як система управління, де рішення ухвалюються спільно представниками влади та молоді задля обміну оцінок та досвіду).
- 3. Зворотній зв'язок.** Молодь і представники влади інформують один одного про результати своїх обговорень та ухвалені рішення. Не тільки молодь доносить свої думки про певні рішення чи дії до влади, а і влада розповідає молодим людям, як їхня участь вплинула на певне рішення (а якщо не вплинула, то пояснює чому).
- 4. Участь присутня під час усіх циклів молодіжної політики** (аналіз потреб, планування, упровадження, моніторинг та оцінка).

ОСНОВНИМ СУБ'ЄКТОМ участі молоді є **молова людина** – громадянин/-ка України віком від 14 до 35 років.

СУБ'ЄКТИ (ХТО ЗДІЙСНЮЄ ЧИ ВЗАЄМОДІЄ)

МІСЦЕВИЙ РІВЕНЬ

- місцеві органи виконавчої влади
- органи місцевого самоврядування
- громадські об'єднання, що здійснюють діяльність у сфері молодіжної політики
- органи учнівського та студентського самоврядування
- молодіжні консультативно-дорадчі органи
- молодіжні центри

РЕГІОНАЛЬНИЙ РІВЕНЬ

- місцеві органи виконавчої влади
- органи місцевого самоврядування
- громадські об'єднання, що здійснюють діяльність у сфері молодіжної політики
- органи учнівського та студентського самоврядування
- молодіжні консультативно-дорадчі органи
- молодіжні центри

НАЦІОНАЛЬНИЙ РІВЕНЬ

- центральні органи виконавчої влади
- орган законодавчої влади (Верховна Рада України)
- органи місцевого самоврядування
- громадські об'єднання, що здійснюють діяльність у сфері молодіжної політики
- органи учнівського та студентського самоврядування
- молодіжні консультативно-дорадчі органи
- молодіжні центри

ПАРТНЕРИ

- колективи закладів освіти, батьківські комітети
- ЗМІ
- політичні партії
- бізнес-структури
- експерти

- ЗМІ
- політичні партії
- бізнес-структури
- експерти

- ЗМІ
- політичні партії
- бізнес-структури
- експерти

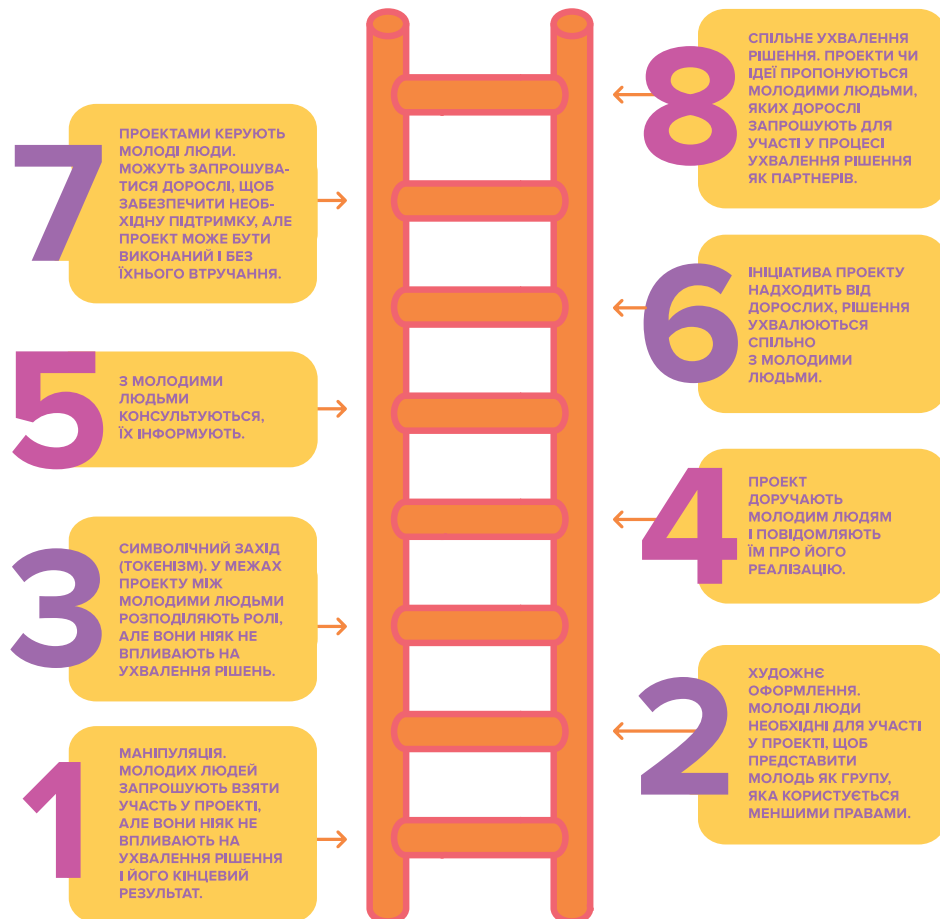
ОСНОВНІ ФУНКЦІЇ:

- ♦ просвітницька
- ♦ представницька (представлення інтересів молоді)
- ♦ правозахисна
- ♦ інформативна
- ♦ консультативна
- ♦ комунікативна
- ♦ адвокаційна
- ♦ моніторингова
- ♦ інноваційна
- ♦ мотиваційна

УЧАСТЬ МОЛОДІ (PARTICIPATION) – означає мати право, засоби, простір, можливості і, якщо необхідно, підтримку в участі та впливі на ухвалення рішень, а також означає участь у різних заходах та процесах з метою побудови кращого суспільства. Тобто участь означає мати вплив та відповідальність за рішення і дії, що впливають на життя молодих людей.

“ДРАБИНА УЧАСТІ” Є ВИСХІДНОЮ ТИПОЛОГІЄЮ ДЛЯ РОЗУМІННЯ СТУПЕНЯ УЧАСТІ МОЛОДІ В РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОЄКТІВ, МІСЦЕВОЇ ПОЛІТИКИ, ТОЩО. РОДЖЕР ХАРТ ПРОПОНУЄ ВІСІМ СХОДИНОК “ДРАБИНИ УЧАСТІ”, З ЯКИХ ПЕРШІ ТРИ – НЕ Є УЧАСТЮ МОЛОДІ:

ЗАЛУЧЕННЯ МОЛОДІ (ENGAGEMENT) – включення молоді до життя громади, регіону, країни та міжнародної спільноти у сферах, які впливають на її життя, на основі принципів розвитку демократичного суспільства та прав людини, у тому числі через діалог, ухвалення рішень, механізми взаємодії, процеси, заходи, проекти, кампанії та програми на усіх стадіях, починаючи з аналізу та розробки, до впровадження, моніторингу та оцінки. Залучення не є участю, адже воно не обов'язково дає можливість впливати на рішення щодо розподілу ресурсів та вибору пріоритетів.

ПОЗИЦІЙНИЙ ДОКУМЕНТ (POLICY PAPER) – узагальнена думка на певне стратегічне питання, базована на дослідженнях і спрямована на формування певних політичних або структурних рішень. Є одним з варіантів адвокації. Як правило, представляє погляди великої групи людей.

РІВНІ УЧАСТІ МОЛОДІ

ІНФОРМУВАННЯ:
одностороннє надання інформації без залучення та взаємодії молоді з владою

КОНСУЛЬТВАННЯ:
можливість органів влади звернутись за консультацією до інших суб'єктів
Моделі стосовно конкретних питань, пов'язаних із молоддю в країні, регіоні чи населеному пункті

РЕКОМЕНДОВАНІ МЕХАНІЗМИ ТА ІНСТРУМЕНТИ УЧАСТІ МОЛОДІ НА КОЖНОМУ З РІВНІВ УЧАСТІ

МІСЦЕВИЙ РІВЕНЬ

- неофіційне інформування (через соціальні мережі)
- офіційне інформування

РЕГІОНАЛЬНИЙ РІВЕНЬ

- e-mail розсилки усім зацікавленим
- інформаційні кампанії у ЗМІ
- анонсування онлайн

НАЦІОНАЛЬНИЙ РІВЕНЬ

- анонсування на заходах (у закладах освіти, під час парламентських, громадських слухань, заходів громадських об'єднань тощо)

- консультації з представниками молоді, молодіжних громадських об'єднань, молодіжних консультативно-дорадчих органів, молодіжних центрів, лідерами думок серед молоді тощо

- обговорення/консультавання під час заходів (форуми, асамблеї, засідання, конференції, круглі столи, панельні дискусії тощо)

- вивчення думки молоді (опитування, фокус-групи тощо)
- петиції
- електронні консультації

ДІАЛОГ:

кожна сторона може ініціювати діалог (збори, обговорення, засідання, слухання тощо між суб'єктами Моделі)

- комунікація з місцевими органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування
- відкриті слухання, засідання та публічні заходи
- громадські обговорення
- дебати, публічні дискусії, семінари з обміну досвідом та дискусійні форуми
- багатосторонні робочі та консультативні органи
- молодіжні робочі групи або комітети
- публічні онлайн-запити, письмові пропозиції, рекомендації, позиційні документи громадських об'єднань

- підтримка адвокаційних кампаній формальних і неформальних груп молоді
- комунікація з місцевими органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування
- відкриті слухання, засідання та публічні заходи
- громадські обговорення
- тренінгові семінари, семінари та дискусійні форуми
- багатосторонні робочі та консультативні органи
- молодіжні робочі групи або комітети
- публічні онлайн-запити, письмові пропозиції, рекомендації, позиційні документи громадських об'єднань

- підтримка адвокаційних кампаній формальних і неформальних груп молоді
- комунікація з місцевими органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування
- відкриті слухання, засідання та публічні заходи
- громадські обговорення
- тренінгові семінари, семінари та дискусійні форуми
- багатосторонні робочі та консультативні органи
- молодіжні робочі групи або комітети
- публічні онлайн-запити, письмові пропозиції, рекомендації, позиційні документи громадських об'єднань

- розробка проектів рішень у взаємодії з представниками молоді
- ініціювання молоддю проектів та підтримка з боку місцевої влади їх реалізації (бюджет/додаткові ресурси)
- спільна розробка проектів
- співпраця при реалізації рішень та заходів

- розробка молодіжних стратегій, пріоритетів, планів дій та планів заходів для реалізації Програм та стратегій спільно з молоддю на усіх етапах
- спільні меморандуми, угоди, робочі групи, голосування та ухвалення спільних рішень
- спільна оцінка результатів та врахування рекомендацій від молоді щодо підвищення ефективності рішень і заходів влади

- участь представників молоді в конкурсних комісіях
- соціальне замовлення (делегування органами місцевого самоврядування інститутам громадянського суспільства повноважень і ресурсів на виконання частини функцій)

ПАРТНЕРСТВО:

дає можливість делегувати конкретні завдання та ухвалювати конкретні рішення громадським об'єднанням чи іншим суб'єктам, які представляють інтереси молоді людини

ІНСТРУМЕНТИ ОЦІНКИ ТА ВИМІРЮВАННЯ

ЗАПРОПОНОВАНО ВИКОРИСТОВУВАТИ ТАКІ ІНСТРУМЕНТИ ОЦІНКИ:

♦ проведення соціологічних досліджень (анкетування, інтерв'ю, експертна оцінка)

♦ аналіз адміністративних даних
♦ аналіз даних статистичної інформації

МІСЦЕВИЙ РІВЕНЬ

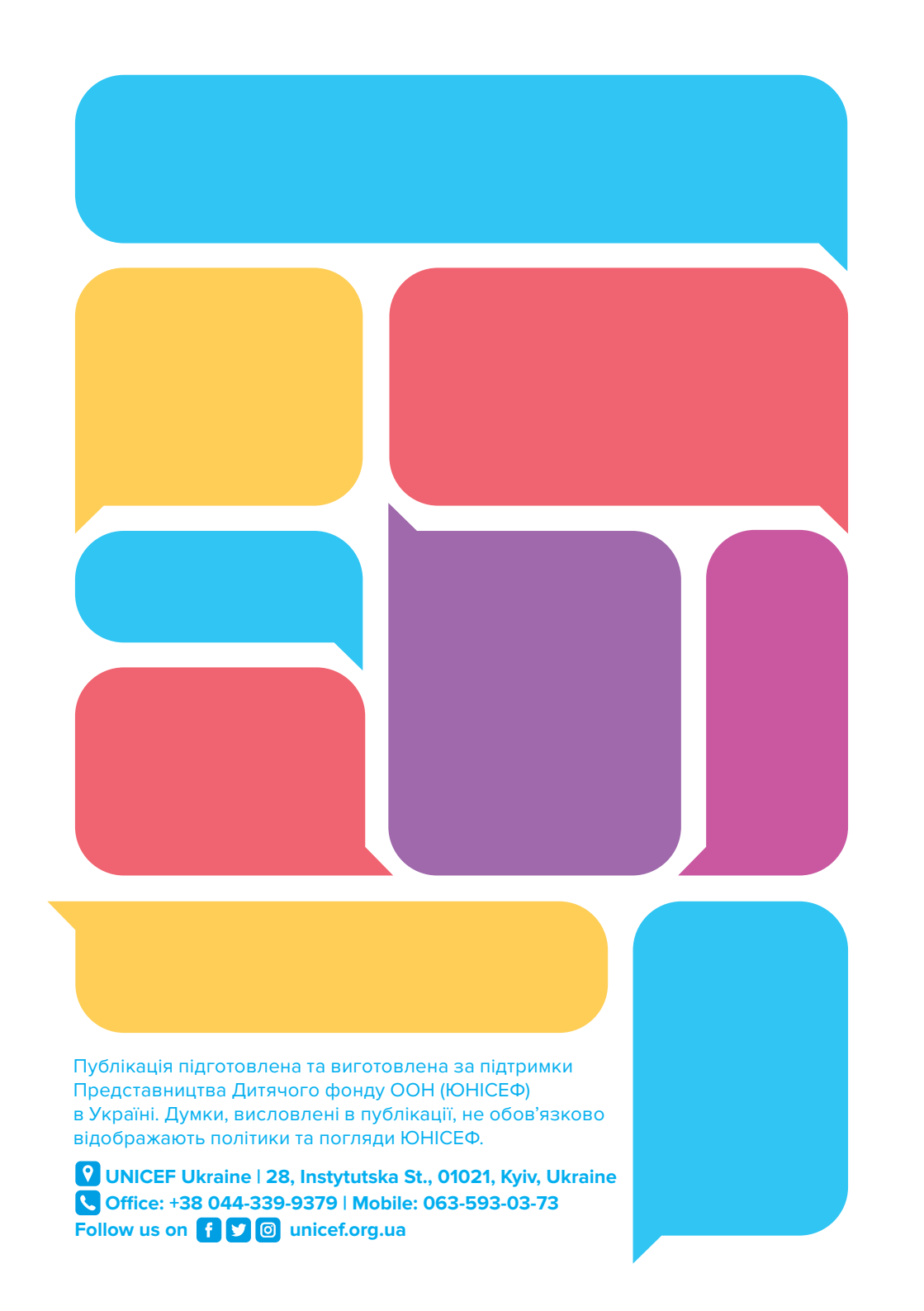
- частка молоді, яка знає про можливість участі в діях, що впливають на життя молодих людей громади, %
- наявність молодіжного консультативно-дорадчого органу, діяльність якого передбачає наявність впливу на рішення з питань, які стосуються молоді
- кількість рішень, на які вплинув або ініціював молодіжний дорадчо-консультативний орган
- частка учасників молодіжного консультативно-дорадчого органу, які вважають, що їхню думку враховують при ухваленні рішень у громаді, %
- рівень задоволення молоді власною участю в громадському житті та ухваленні рішень, залученням в обговорення питань, які їх стосуються на рівні громади, на регіональному рівні %
- наявність механізму фінансової підтримки молодіжних проектів та / або діяльності молодіжних організацій
- кількість молодіжних проектів / ініціатив, які отримали фінансування від громади, од.

РЕГІОНАЛЬНИЙ РІВЕНЬ

- наявність механізму інформування молоді про рішення, які її стосуються
- кількість засідань органів місцевого самоврядування та виконавчої влади, на яких розглядалися молодіжні питання
- кількість реалізованих протягом року програм/заходів, спрямованих на вирішення проблем молоді громади
- наявність у складі виконкому структурного підрозділу/спеціалістів, що забезпечують реалізацію молодіжної політики на рівні громади
- обсяг коштів, що виділялися з місцевого бюджету протягом року на молодіжні програми, функціонування закладів молодіжної інфраструктури
- кількість проведених соціологічних досліджень або обговорень, що стосуються вивчення становища молоді
- кількість молодих людей, що входять до молодіжних громадських об'єднань
- кількість молодих людей, що залучені до волонтерської діяльності

НАЦІОНАЛЬНИЙ РІВЕНЬ

- рівень задоволення молоді власною участю в громадському житті та ухваленні рішень, залученням до обговорення питань, які їх стосуються, %
- наявність механізму фінансової підтримки молодіжних проектів та/або діяльності молодіжних організацій
- кількість молодіжних проектів / ініціатив, які отримали фінансування з бюджету, од.
- наявність механізму інформування молоді про рішення, які її стосуються
- наявність засідань органів влади, проведених протягом року, на яких розглядалися молодіжні питання з участю представників молоді
- кількість реалізованих програм/заходів, спрямованих на вирішення проблем молоді
- обсяг коштів, що виділялися з бюджету на молодіжну політику
- кількість проведених соціологічних досліджень, що стосуються вивчення становища молоді
- організовані протягом року виїзди/обміни/стажування груп молоді в інші країни на тему участі молоді
- кількість проведених консультацій та публічних обговорень Уряду з молоддю

Публікація підготовлена та виготовлена за підтримки
Представництва Дитячого фонду ООН (ЮНІСЕФ)
в Україні. Думки, висловлені в публікації, не обов'язково
відображають політики та погляди ЮНІСЕФ.

 UNICEF Ukraine | 28, Instytutska St., 01021, Kyiv, Ukraine

 Office: +38 044-339-9379 | Mobile: 063-593-03-73

Follow us on   [unicef.org.ua](https://www.unicef.org.ua)